

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Ефективність інформаційних систем» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки ЗВО СВО «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом навчальної дисципліни є методи та способи оцінювання ефективності застосування або впровадження сучасних автоматизованих інформаційних системи та окремих їх складових які застосовуються в сфері управління.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна обов'язкова в системі професійної підготовки, базується на окремих темах дисципліни «Економічна інформатика», «Економіко-математичні методи та моделі», «Електронна комерція» а також пов'язана з дисциплінами «Адміністративний менеджмент», «Управління персоналом», «Офісний менеджмент».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення достатнього рівня теоретичних знань про сутність інформаційних процесів, призначення, функціональні особливості сучасних інформаційних систем і технологій в системі управління та формування у майбутніх управлінців системи теоретичних знань і практичних навичок з техніко-економічного обґрунтування доцільності створення та оцінювання ефективності функціонування інформаційних систем.

1.2.Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: вивчення основних процесів інформаційних технологій забезпечення управлінської діяльності; вивчення загальних закономірностей функціонування та впровадження інформаційних систем; визначення критеріїв вибору та застосування інформаційно-комунікаційних мереж і їх складових у забезпеченні управлінської та адміністративної діяльності; розвинення вмінь і навичок вибору програмного забезпечення у відповідності до вимог систем управління; формування системного підходу щодо вивчення методологічних засад і сучасних методик оцінювання ефективності інформаційних систем, набуття вмінь з техніко – економічного обґрунтування проектів інформаційних систем та оцінювання їх ефективності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані наступні елементи компетентності.

Знання:

- сутність інформаційних систем та їх значення в загальній системі адміністративного управління;
- сучасний стан та тенденції розвитку інформаційних технологій;
- принципи створення інформаційних систем з використанням певної системи управління базами даних;
- пакети прикладних програм, які обслуговують роботу сучасних інформаційних систем;
- технологію використання інтегрованих автоматизованих інформаційних систем в управлінні;
- поняття якості інформаційних систем;
- методики оцінювання ефективності інформаційних систем;
- систему показників оцінювання ефективності інформаційних систем.

Вміння:

- здійснювати постановку задачі автоматизації процесів управління;
- розробляти структуру бази даних та її інформаційне наповнення для конкретної задачі по обробці управлінської інформації;
- використання для обробки управлінської інформації різних програмних засобів;

- приймати управлінські рішення на підставі інформації, отриманої за допомогою автоматизованої інформаційної системи;
- оцінювати ефективність інформаційної системи;
- здійснювати вибір інформаційної системи для конкретного підприємства;
- приймати управлінські рішення щодо впровадження автоматизованої інформаційної системи після оцінки їх ефективності і якості.

Способи мислення:

- теоретичне мислення – полягає у пізнанні законів, правил; відображає істотне в явищах, об'єктах, зв'язках між ними на рівні закономірностей і тенденцій;
- абстрактне (словесно-логічне) мислення – відбувається з опорою на поняття, судження, з допомогою логіки, не використовуючи емпіричних даних. Головна особливість абстрактного мислення – це оперування абстрактними поняттями і на їх підставі створення нових абстракцій за допомогою логічних методів аналізу, синтезу, узагальнення тощо;
- аналітичне мислення – вид мислення, який розгорнутий у часі, має чітко виражені етапи, достатньою мірою усвідомлені суб'єктом;
- пропонування міркувань – низки пов'язаних суджень, спрямованих на те, щоб з'ясувати істинність якої-небудь думки у сфері технологічних процесів, доведення її або заперечення;
- репродуктивне мислення – забезпечує розв'язання задачі, спираючись на відтворення вже відомих студентові способів. Нове завдання співвідноситься з уже відомою схемою розв'язання. Незважаючи на це, репродуктивне мислення завжди потребує виявлення певного рівня самостійності.

Професійні, світоглядні і громадянські якості:

- здатність вчитися, здобувати нові знання, у тому числі в сфері, відмінній від професії;
- здатність використовувати знання, вміння та навички для теоретичного та практичного освоєння проблем і перспектив управлінської діяльності та планувати, організувати, реалізувати, презентувати відповідні наукові дослідження;
- розуміння економічної та соціальної доцільності впровадження інформаційних систем у практичній діяльності при прийнятті виважених та ефективних управлінських рішень;
- ґрунтовні знання класичного та сучасного наукового інструментарію дослідження соціально-економічних явищ та процесів у різних сферах адміністративного управління;
- здатність організувати та проводити управлінські дослідження при обґрунтуванні вибору інформаційних систем;
- здатність застосовувати одержані знання з різних предметних сфер менеджменту для дослідження ефективності впровадження інформаційних систем в управлінську діяльність;
- здатність формувати ефективну сучасну систему управління персоналом, в тому числі на основі автоматизованих інформаційних систем управління персоналом;
- здатність критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід.

Морально-етичні цінності:

- Формувати вміння висловлювати власну думку та поважати й обговорювати думки опонентів;
- Вміння розпізнавати суб'єктивні та об'єктивні труднощі при автоматизації управлінських процесів та організувати їх подолання згідно структури управління;
- розвивати почуття відповідальності за свій вибір та наслідки вчинків;
- виховувати самостійність при прийнятті рішень, волю, моральність;

- усвідомлення колективної та власної відповідальності за результати дій;
- дотримання етики ділового спілкування;
- здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

На вивчення дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ЄКТС.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність інформаційних систем і планування їх розвитку

Поняття, завдання та види інформаційних систем. Роль інформаційних систем в управлінні сучасними організаціями. Реальний світ інформаційних систем. Ресурси і технології інформаційних систем. Глобальне інформаційне суспільство. Основоположна роль інформаційних систем в управлінні організацією. Типова структура інформаційної системи. Основні ресурси інформаційних систем. Організаційні компоненти інформаційних систем. Зростаюча цінність інформаційних технологій. Моделі життєвого циклу інформаційних систем.

Тема 2. Теоретичні основи ефективності інформаційних систем

Технологія проектування інформаційних систем. Сутність процесу проектування інформаційних систем. Учасники процесу проектування. Трудомісткість етапів проектування. Впровадження та удосконалення ІС. Основні відмінності між інформаційними системами. Розрахунок економічної ефективності інформаційних систем. Загальні принципи досягнення ефективності інформаційних систем. Критерій порівняльної оцінки ефективності інформаційних систем. Абсолютний ефект функціонування інформаційних систем. Рациональний термін служби інформаційних систем.

Тема 3. Методологічні засади оцінювання ефективності інформаційних систем

Види ефективності інформаційних систем. Технічна, економічна та оперативна ефективність інформаційних систем. Визначення економічної ефективності інформаційних систем. Економічний ефект впровадження інформаційних систем. Визначення економічної ефективності. Використання показників при розрахунку економічної ефективності.

Тема 4. Методики оцінювання інвестицій в інформаційні системи

Розрахунок витрат. Оцінка економічної ефективності. Оцінка ефективності використання. Статистична оцінка трудомісткості розробки ІС. Статистична оцінка трудомісткості по фазах створення програмного продукту. Оцінка складності розробки ІС.

Тема 5. Якість та ефективність інформаційних систем

Сутність категорій «якість» та «ефективність» в економіці. Підходи до оцінювання якості інформаційних систем і технологій. Мінімальний перелік вимог до Проблеми якості інформаційних систем і технологій. Мінімальний перелік вимог до інформаційних систем. Поняття ефективності інформаційних систем.

Тема 6. Сукупна вартість володіння та повний економічний ефект інформаційних систем

Основні критерії вибору інформаційних систем. Моделювання даних. Особливості архітектури та функціональні можливості. Контроль роботи системи. Особливості розробки додатків. Продуктивність. Надійність. Вимоги до робочого середовища. Змішані критерії. Функціональні можливості інформаційних систем. Сукупна вартість володіння інформаційних систем.

Тема 7. Оцінювання ефективності інформаційних систем за окремими характеристиками

Розробка рішень. Необхідність і техніка прийняття рішень. Методи прийняття рішень. Основні етапи прийняття рішень. Етапи розробки управлінських рішень. Підготовка до розробки управлінського рішення. Розробка управлінського рішення. Прийняття рішення, реалізація, аналіз результату. Документування. Оцінка ефективності розробки.

Тема 8. Методи вибору ефективних рішень на різних платформах

Керування аутсорсингом. Види аутсорсинга. Виробничий аутсорсинг. IT-аутсорсинг. Аутсорсинг бізнес-процесів. Роль аутсорсингу в інформаційних технологіях. Взаємодія з зовнішніми постачальниками.

Тема 9. Ефективність впровадження інформаційних систем з врахуванням ризиків.

Аналіз ризиків при реалізації проектів. Аналіз міри ризику. Типи ризиків в інформаційному проекті. Види аналізу ризику. Експертна оцінка ризику. Оформлення плану протидії ризикам.

Тема 10. Вибір ефективної інформаційних систем

Вибір рішення. Тендер. Види тендеру. Причини проведення тендеру. Процедура проведення тендеру. Взаємодія із зовнішнім постачальником. Заклучення контракту.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аранчій В.І. та ін. Інформаційні системи і технології у фінансах: [Навчальний посібник] / В.І. Аранчій, Л.А. Некрасенко, О.П. Зоря. – Полтава: РВВ ПДАА, 2009. – 400 с.
2. Гужва В. М. Інформаційні системи в міжнародному бізнесі / В. М. Гужва, А. Г. Постевой. – К.: 1999. – 164 с.
3. Галич. О. А. Управління інформаційними зв'язками ат бізнес-процесами: [навчальний посібник] / О. А. Галич, О. П. Копішинська, Ю. В. Уткін. – Харків: Фінарт, 2016. – 244 с.
4. Литвин І. С. Інформаційні технології в економіці: [навчальний посібник] / І. С. Литвин. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 296 с.
5. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів : [навчальний посібник] / М. М. Зацеркляний, О. Ф. Мельников, В. М. Струков. – К.: ВД Професіонал, 2006. – 672с.
6. Копішинська О. П. Основи роботи в текстовому процесорі Microsoft Word XP: [навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей вищих закладів освіти] / Копішинська О. П., Шмиголь Ю. В., Калініченко А. В. – Полтава, 2006. – 96 с.
7. Шалева О. Ш. Електронна комерція: [навчальний посібник] / О. І. Шалева. – Київ: ЦУЛ, 2011. – 216 с.
8. Романов А.И. Телекоммуникационные сети и управление: [Учебное пособие] / А.И. Романов. – Киев: Киевский университет, 2003. – 240 с.

Допоміжна

9. Вовчак І.С. Інформаційні системи та комп'ютерні технології в менеджменті : [навч. посібник] / І.С. Вовчак – Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 354 с.
10. Введение в информационный бизнес : [Текст] / под ред. В. П. Тихомирова, А. В. Хорошилова. – М: Финансы и статистика, 2003. – 336 с.
11. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки: [Монографія]. – Полтава, РВВ ПУСКУ, 2004.

12. Костров А. В. Основы Информационного менеджмента : [Текст] / А. В. Костров. – М: Финансы и статистика, 2003. – 336 с.
13. Иванов В. Компьютерные коммуникации. Учебный курс : [Текст] / В. Иванов – СПб: Питер, 2001. –640 с.
14. К. Карлберг. Бизнес-анализ с помощью Microsoft Excel : [Текст] / К. Карлберг; пер.с англ. - [2-е изд.] – М.: Издательский дом “Вильямс”, 2002.
15. Коцюбинський А. О. Современный самоучитель работы в сети Интернет. Быстрый старт.: [практ. пособие] / А. О. Коцюбинський, С. В. Грошев. – М.: Издательство “Триумф”, 2002. – 320 с.

Інформаційні ресурси

16. Про інформацію [Електронний ресурс] : закон України [від 13.01.2011 р. № 2938-17] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
17. Про доступ до публічної інформації [Електронний ресурс]: закон України [від 13.01.2011 р. № 2939-VI] – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=244273463&cat_id=244268916
18. Інформаційні технології [Електронний ресурс] Режим доступу: http://users.unicyb.kiev.ua/~boiko/it/it_intro1.htm
19. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології [Електронний ресурс] / О. В. Грицунов. – Режим доступу: http://eprints.kname.edu.ua/20889/1/Gritsunov_2.pdf
20. Сайт ПДАА.Режим доступу:http://www.pdaa.edu.ua/Сайт_ПДАА.